

УДК 930:327(73)+(519)

DOI <https://doi.org/10.12958/3083-7030-2025-1-24-31>**Черкащенко Олег Олегович,**

аспірант кафедри історії та археології

ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»,

м. Полтава, Україна.

cherkashchenko.oleg@gmail.com<https://orcid.org/0009-0001-3607-3012>

ДЖЕРЕЛЬНА БАЗА ТА ЗАХІДНА ІСТОРІОГРАФІЯ ПОЛІТИКИ США ЩОДО КОРЕЙСЬКОЇ ДЕРЖАВИ ЧОСОН У 60–90-Х РР. ХІХ СТ.

Розвиток міжнародних відносин на сучасному етапі, серед іншого, характеризується активізацією застарілих проблемних питань глобальної безпеки, виникнення яких відбувається ще в часи «холодної війни». Серед них і т. зв. корейське питання, яке з початком загальної кризи системи міжнародних відносин, знову опинилося в епіцентрі суперечностей між такими державами, як США, КНР та Росія. Відлунням цього стала й участь військових Північної Кореї у воєнних діях проти України в межах російсько-українського конфлікту. З огляду на вищезгадане, можна наголошувати на необхідності вивчення історії формування корейської політики з боку провідних держав, зокрема й у другій половині ХІХ ст.

Вивчення цього питання неможливе без глибокого аналізу документальної та історіографічної бази. Обґрунтоване використання джерел є ключовим чинником, що забезпечує достовірність наукових висновків. Метою цієї статті є визначення змістовних характеристик документального комплексу, який дає змогу реконструювати особливості політики Білого Дому щодо Кореї в період становлення відносин між двома країнами в другій половині ХІХ ст.

Джерельна база дослідження є репрезентативною та охоплює широкий спектр оприлюднених матеріалів. Умовно її можна класифікувати на три групи, з яких першорядне значення для нашого дослідження мають офіційно опубліковані документи, що відображають зовнішньополітичну діяльність США.

Ключовим зібранням офіційних опублікованих джерел є багатотомна серія «*Foreign Relations of the United States*» («FRUS»), започаткована в середині ХІХ ст., у період перебування при владі в Білому Домі адміністрації А. Лінкольна (1809–1865). Це видання систематично охоплює щорічну дипломатичну кореспонденцію, починаючи з 1861 р., і дає змогу відстежити еволюцію зовнішньої політики США в хронологічній ретроспективі.

Особливо значущими для дослідження виявилися томи «FRUS» за 1866, 1871, 1876, 1883, 1885, 1887, 1888, 1894 та 1895 рр. (*Papers Relating to the Foreign Relations of the United States, 1866, 1871, 1876, 1883, 1885, 1887, 1888, 1894, 1895*), коли фіксувалася активізація політики США щодо корейської держави. Документи містять звіти, аналітичні довідки та інструкції, які надсилали до Державного департаменту з місій у Чосоні, Японії та Китаї. Вони не лише висвітлюють події, у яких брали участь американські представники, а й розкривають оцінки, бачення перспектив розвитку ситуації, а також реакції центральної влади на дії дипломатичного корпусу.

Аналіз цих матеріалів дає змогу простежити ключові етапи формування та реалізації американської політики щодо Сеулу, її еволюцію, а також суперечності між офіційною позицією Вашингтона та індивідуальними ініціативами представників США на корейській землі. У низці випадків політика визначалася не стільки державною стратегією, скільки діями окре-

мих дипломатів. Яскравим прикладом цього є ситуація дипломатом з Р. Шутфельдтом, який 1882 р. уклав перший американсько-корейський офіційний договір. Однак через особистий конфлікт із державним секретарем Ф. Фрелінгуйсенем його внесок у процес розвитку відносин між двома державами, залишився майже не зафіксованим у «FRUS» за цей рік.

Окрему дослідницьку цінність мають додатки до офіційного листування – це матеріали преси Японії, Китаю та Кореї, тексти угод, звернення іноземних дипломатів до президента США. Такі документи дають змогу дослідити міжнародний контекст, співвіднести зовнішню політику США зі стратегіями інших гравців регіону – Цинської імперії, Японії, Росії, Великої Британії, Франції.

На основі аналізу джерел виявлено, що, попри наявність окремих ініціатив, Корея не посідала пріоритетного місця в східноазійській політиці США в другій половині XIX ст. Американський уряд дотримувався політики обережного нейтралітету, уникаючи прямого втручання та визнаючи вплив Цинської імперії і Японії на розвиток подій у регіоні.

Отже, масив опублікованих офіційних документів, представлений публікаціями у «FRUS», надає можливість здійснити комплексний аналіз американської зовнішньої політики щодо Кореї в 60–90-х рр. XIX ст. Ці джерела дають змогу не лише реконструювати дипломатичні кроки США, а й оцінити роль окремих посадовців у процесі формування міжнародної стратегії. Аналіз виявлених документів підтверджує, що США займали обережну позицію в східноазійському регіоні, віддаючи перевагу гнучким формам взаємодії та обмеженому втручанням.

До другої категорії джерел, використаних у процесі дослідження історії американсько-корейських відносин, належать матеріали періодичних видань другої половини XIX ст. Серед значного масиву газет і журналів були опрацьовані публікації, що з'являлися на сторінках таких видань, як *The Chinese Repository* (1833–1834), *Japan Weekly Mail* (1882), *Hansōng Sinbo* (1890), *Popular Science Monthly*, *The Stanstead Journal* (1894), *The Spokesman-Review* (1897), *The Observer* (1899), *Free Press* (1898), *The Daily Star* (1895) тощо.

Особливу увагу в дослідженні приділено американській пресі, у якій порушувалися питання встановлення та розвитку дипломатичних взаємин між Сполученими Штатами Америки та корейським королівством Чосон у перші роки 1880-х рр. Значний обсяг інформації стосувався діяльності американських протестантських місій, а також функціонування першої західної лікарні в Сеулі під керівництвом доктора Горація Аллена. Крім того, тогочасні публікації пропонували порівняно всебічний огляд внутрішньополітичного становища в Кореї, характеристику її державного устрою, а також аналіз діяльності окремих політичних постатей та монархів на хід історичних подій.

З початком китайсько-японської війни 1894–1895 рр. на шпальтах періодичних видань регулярно з'являлися повідомлення про хід воєнних дій на території Кореї. Особливо активно висвітлювалися дії японської армії, спрямовані на встановлення контролю над Сеулом, а також резонансне вбивство королеви Мін у 1895 р., що, за свідченнями джерел, було скоєно з метою посилення тиску на її сина – чинного короля Коджона.

Попри те, що публікації в західній пресі цього періоду часто не відзначалися глибоким аналізом подій або їх ґрунтовною інтерпретацією, вони становлять важливу емпіричну базу для розуміння ставлення західного суспільства до корейсько-американських взаємин. Ці матеріали дають змогу визначити основні напрями інтересів зовнішньополітичного курсу США щодо Кореї та простежити, які саме аспекти цікавили західну громадськість і політичну еліту.

До третьої групи джерельної бази віднесено особисті документи, нотатки, щоденники та мемуарну спадщину американських дипломатів і військово-політичних діячів, які в досліджуваній період представляли інтереси США в Кореї (Чосоні). Важливе місце серед цих матеріалів посідають архівні документи з приватної колекції військово-морського аташе Сполучених Штатів у Кореї Джорджа С. Фолка, який перебував у країні в 1883–1887 рр. Його діяльність

припадає на початковий етап формування американської політики щодо Кореї. Значну наукову цінність становлять його дорожні нотатки про подорожі Кореєю, аналітичні оцінки потенціалу корейського військово-морського флоту, а також приватне листування, у якому викладено міркування щодо перспектив розвитку двосторонніх відносин між США та Чосоном.

Ці джерела дають змогу реконструювати особисте бачення Фолка як одного з ініціаторів американської політики в регіоні, а також простежити збіги й розбіжності між його поглядами та офіційною позицією Вашингтона й Державного департаменту США.

Уявлення про офіційну американську позицію щодо встановлення дипломатичних відносин із Чосоном у першій половині 80-х рр. XIX ст. репрезентовано в праці Персівалю Ловелла «Чосон. Країна ранкового спокою» (Lowel, 1886). Цінність цього джерела полягає у факті безпосередньої участі автора в процесі підписання американо-корейського договору 1882 р. як секретаря американської делегації. Пізніше він також виконував функції радника спеціальної корейської дипломатичної місії в США в 1883 р. і був членом Азіатського товариства Японії.

Праця є своєрідним щоденником Ловелла, написаним під час його перебування в Кореї з метою підготовки та укладення договору про встановлення дипломатичних відносин. Вона містить свідчення про обставини передісторії підписання угоди, особливості корейського дипломатичного етикету, а також роль китайських та японських представників у цьому процесі.

До цього масиву джерел також належить книга Вільяма Гріфіса «Корея відлюдна» (Griffis, 1882). Автор, який у 1870–1880-х рр. працював у Японії як реформатор освітньої системи за американськими стандартами, виявляв глибокий інтерес до культури країн Східної Азії, включно з Кореєю. Його праця стала результатом дослідження тодішньої ізольованої держави Чосон, яка привертала увагу міжнародної спільноти через переслідування французьких католицьких місіонерів, інцидент із кораблем «Генерал Шерман» та невдалу американську військову експедицію початку 70-х рр. XIX ст.

Гріфіс, як переконаний прибічник модернізації країн Сходу за західним зразком, критично ставився до політики ізоляції, яку проводила влада Чосону. У його інтерпретації така стратегія сприяла технічному та соціальному відставанню. Він виступав за «відкриття» Кореї світу, вважаючи, що це сприятиме як її внутрішньому розвитку, так і розширенню міжнародної торгівлі в регіоні.

Так, джерельна база дослідження ранішніх відносин між США та державою Чосон у досліджуваній період є багатогранною і репрезентативною, що дає змогу комплексно проаналізувати.

Вищезгадані перші наукові роботи сприяли оформленню головних напрямів та підходів у висвітленні американсько-корейських відносин у західній історіографії. Дослідження початкового етапу взаємин між Сполученими Штатами Америки та Корейським королівством Чосон посіло помітне місце насамперед в американській, історіографії. Історики-науковці докладно й всебічно аналізували окремі аспекти формування, еволюції та наслідків політики Вашингтона щодо Кореї в досліджуваній період.

Серед провідних дослідників американської зовнішньої політики в Східній Азії, зокрема в Кореї, варто відзначити Тайлера Деннета (Dennett, 1923). Його праці, присвячені вивченню ранніх зовнішньополітичних відносин США з країнами регіону, сьогодні вважаються класичними зразками академічної історіографії. У межах нашого дослідження використано одну з його наукових статей – «Ранішні етапи американської політики в Кореї, 1883–1887 рр. Діяльність лейтенанта Джорджа С. Фолка», у якій дослідник детально аналізує роль та внесок одного з ключових учасників становлення американсько-корейських відносин. За спостереженнями Деннета, успіх Фолка на дипломатичній арені пояснювався його щирим зацікавленням корейською культурою і прагненням сприяти модернізаційним процесам

у Чосоні, спираючись на американську соціально-економічну модель як зразок західного розвитку. Завдяки добрим відносинам з корейським монархом Коджоном та певному впливу на його політику, американський дипломат, за словами науковця, активно сприяв послабленню залежності Кореї від Цинської імперії, прагнучи водночас убезпечити країну від домінування Японії чи Росії. За його переконаннями, Сполучені Штати мали стати гарантом суверенітету Кореї, що передбачало не лише міжнародну підтримку, а й сприяння економічній модернізації країни.

Однак, за оцінкою Деннета, ініціативи Фолка не привели до значних політичних результатів, оскільки офіційна позиція Вашингтона передбачала уникання активної участі у внутрішніх справах Чосону. Америко-корейські відносини не мали, на думку американського уряду, стратегічного значення в контексті загальної політики США в Азії, що зумовило обмежену підтримку провідних американських дипломатів та державних діячів. Як наслідок, хоча діяльність Фолка в Сеулі була інтенсивною та коштувала йому здоров'я, вона не сприяла суттєвому зростанню впливу США в регіоні.

Подібні оцінки висловлював й інший провідний американський дослідник — Дональд Базіліон, у своїй праці «Політика й особистість у ранніх американо-корейських відносинах: випадок Джорджа Клейтона Фолка» (Bisio, 1979). У цьому дослідженні автор зображує Фолка як відданого прихильника модернізації Чосону та гарантування його незалежності. Водночас на шляху реалізації своїх ініціатив дипломат стикався з численними перешкодами, які чинилися як з боку представників впливових іноземних держав, насамперед Цинської імперії, так і через пасивність офіційного Вашингтона. Базіліон підкреслює, що китайські дипломати, які мали значний вплив при дворі Чосону, активно перешкоджали зусиллям Фолка. Водночас Білий дім не проявляв готовності до посилення співпраці з Кореєю, ігноруючи його численні звернення щодо розширення американської дипломатичної присутності та надання технічної допомоги. У результаті, незважаючи на авторитет і довіру з боку короля Коджона, дипломатові не вдалося досягти значного прогресу в розвитку двосторонніх відносин.

Початковий етап відносин між Сполученими Штатами Америки та Чосоном у 1880–1890-х роках проаналізовано в колективному дослідженні американських істориків Мела Гуртова, Джеймса Лартона та Роберта Свартоу «Дивовижне сторіччя Кореї: від королів до супутників» (Gurtov, Larson, Swartout, 1996). У цій праці, окрім огляду ключових історичних подій та досягнень Південної Кореї в другій половині ХХ століття, дослідники наголошують на важливості ролі американських фахівців у модернізаційних процесах, що розпочалися в останній чверті ХІХ століття. Зокрема, зазначається, що саме залучення США до внутрішніх реформ у Чосоні сприяло поступовій відмові від архаїчних традицій.

Вагоме місце серед праць з історії Кореї посідає також книга американського вченого Брюса Камінгса «Місце Кореї під сонцем». Автор докладно аналізує формування зовнішньої політики США щодо Чосону, вказуючи на те, що цей процес розпочався ще в 1860-х роках. Вашингтон, маючи позитивний досвід взаємодії з Японією, прагнув застосувати аналогічний підхід і до Кореї. На думку Камінгса, американська стратегія «відкриття» Чосону є логічним продовженням японської політики середини ХІХ ст. Як і у випадку з Японією, офіційним виправданням для інтервенції стала необхідність захисту іноземних громадян – цього разу, зокрема, французьких місіонерів та корейських католиків, що зазнали репресій (Cumings, 2005).

Особливу увагу дослідник приділяє подіям, пов'язаним з інцидентом навколо американського корабля «Генерал Шерман» улітку 1866 р. Камінгс зауважує, що, попри відсутність повної ясності щодо обставин цієї трагедії, саме вона стала офіційним приводом для тривалого втручання США у внутрішні справи корейської держави.

Так, здійснений джерелознавчий та історіографічний аналіз політики Сполучених Штатів Америки щодо корейської держави Чосон у другій половині ХІХ ст. засвідчує, що залучений

у межах цього дослідження обсяг опублікованих джерел і наукових праць іноземних істориків є достатнім для реалізації поставленої мети й розв'язання основних завдань.

Водночас під час аналізу початкового етапу американської зовнішньої політики стосовно Кореї простежується нестача комплексних узагальнювальних праць, які б системно висвітлювали ключові етапи її формування, мотивацію зовнішньополітичних рішень, а також внутрішні суперечності та дискусії в середовищі американського політичного істеблішменту щодо визначення курсу стосовно Чосон. Більшість наукових напрацювань, що стосуються окремих аспектів американо-корейських взаємин, мають вигляд статей, зосереджених на специфічних питаннях: відкриття Кореї для американської торгівлі, встановлення дипломатичних контактів, діяльність окремих дипломатів, послів чи військово-політичних представників. Однак, попри глибину висвітлення цих тем, їхній зв'язок із ширшим контекстом східноазійської політики США залишається недостатньо окресленим. Ця лакуна буде заповнюватися нами в наступних наукових статтях.

Список використаної літератури

1. Bisiion D. Policy and Personality in Early Korean-American Relations: The Case of George Clayton Foulk. *The United States and Korea: American-Korean Relations, 1866–1876*. Kalamazoo : The Center for Korean Studies, Western Michigan University, 1979. 263 p.
2. Cumings B. *Korea's Place in the Sun: A Modern History*. New York, 2005. 365 p.
3. Dennett T. Early American Policy in Korea, 1883 – 1887. *Political Science Quarterly*. Vol. 38, No. 1 (Mar., 1923). P. 82–103. DOI: <https://doi.org/10.2307/2142540>
4. Free Press. 1898.
5. Griffis W. *Corea. The hermit nation*. New York : Charles Scribner's sons, 1882. 462 p. DOI: <https://doi.org/10.2307/196456>
6. Gurtov M., Larson J., Swartout R. *Korea's amazing century: from kings to satellites*. Seoul : Korea Fulbright Foundation: Korean-American Educational Commission, 1996. 203 p.
7. Hansöng Sinbo. 1890.
8. *Japan Weekly Mail*. 1882.
9. Lowel P. *Choson. The land of the morning calm. A sketch oh Korea*. Boston : Ticknor and Company, 1886. 412 p.
10. *The Observer*. 1899.
11. *Papers Relating to Foreign Affairs, Accompanying the Annual Message of the President to the Second Session of the Thirty-ninth Congress*. Washington : United States Government Printing Office, 1867.
12. *Papers Relating to the Foreign Relations of the United States, Transmitted to Congress with the Annual Message of the President, December 4, 1871*. Washington : United States Government Printing Office, 1871.
13. *Papers Relating to the Foreign Relations of the United States, Transmitted to Congress, With the Annual Message of the President, December 4, 1876* Book Cover of *Papers Relating to the Foreign Relations of the United States, Transmitted to Congress, With the Annual Message of the President, December 4, 1876*. Washington : United States Government Printing Office, 1876.
14. *Papers Relating to the Foreign Relations of the United States, Transmitted to Congress, With the Annual Message of the President, December 4, 1883* Book Cover of *Papers Relating to the Foreign Relations of the United States, Transmitted to Congress, With the Annual Message of the President, December 4, 1883*. Washington : United States Government Printing Office, 1884.
15. *Papers Relating to the Foreign Relations of the United States, Transmitted to Congress, With the Annual Message of the President, December 8, 1885* Book Cover of *Papers Relating to the Foreign Relations of the United States, Transmitted to Congress, With the Annual Message of the President, December 8, 1885*. Washington : United States Government Printing Office, 1886.

16. Papers Relating to the Foreign Relations of the United States, for the Year 1887, Transmitted to Congress, with a Message of the President, June 26, 1888.
17. Book Cover of Papers Relating to the Foreign Relations of the United States, for the Year 1887, Transmitted to Congress, with a Message of the President, June 26, 1888. Washington : United States Government Printing Office, 1888.
18. Papers Relating to the Foreign Relations of the United States, for the Year 1887, Transmitted to Congress, with a Message of the President, June 26, 1888. Book Cover of Papers Relating to the Foreign Relations of the United States, For the Year 1887, Transmitted to Congress, With a Message of the President, June 26, 1888. Washington : United States Government Printing Office, 1888.
19. Papers Relating to the Foreign Relations of the United States, 1894. Book Cover of Papers Relating to the Foreign Relations of the United States, 1894. Washington : United States Government Printing Office, 1895.
20. Papers Relating to the Foreign Relations of the United States, with the Annual Message of the President, Transmitted to Congress December 2, 1895, Part I. Book Cover of Papers Relating to the Foreign Relations of the United States, With the Annual Message of the President, Transmitted to Congress December 2, 1895, Part I. Washington : United States Government Printing Office, 1896.
21. The Daily Star. 1895.
22. Popular Science Monthly, The Stanstead Journal. 1894.
23. The Chinese Repository. 1833–1834.
24. The Spokesman-Review. 1897.

References

1. Bisiion, D. (1979). Policy and personality in early Korean-American relations: The case of George Clayton Foulk. In *The United States and Korea: American-Korean relations, 1866–1876*. Kalamazoo: The Center for Korean Studies, Western Michigan University.
2. Cumings, B. (2005). *Korea's place in the sun: A modern history*. New York.
3. Dennett, T. (1923). Early American policy in Korea, 1883–1887. *Political Science Quarterly*, 38(1), 82–103. DOI: <https://doi.org/10.2307/2142540>
4. Free Press. (1898).
5. Griffis, W. (1882). *Corea: The hermit nation*. New York: Charles Scribner's Sons. DOI: <https://doi.org/10.2307/196456>
6. Gurtov, M., Larson, J., & Swartout, R. (1996). *Korea's amazing century: From kings to satellites*. Seoul: Korea Fulbright Foundation; Korean-American Educational Commission.
7. Hansöng Sinbo. (1890).
8. *Japan Weekly Mail*. (1882).
9. Lowell, P. (1886). *Choson: The land of the morning calm. A sketch of Korea*. Boston: Ticknor and Company.
10. *The Observer*. (1899).
11. Papers relating to foreign affairs, accompanying the annual message of the President to the second session of the Thirty-ninth Congress. (1867). Washington: United States Government Printing Office.
12. Papers relating to the foreign relations of the United States, transmitted to Congress with the annual message of the President, December 4, 1871. (1871). Washington: United States Government Printing Office.
13. Papers relating to the foreign relations of the United States, transmitted to Congress, with the annual message of the President, December 4, 1876. (1876). Washington: United States Government Printing Office.
14. Papers relating to the foreign relations of the United States, transmitted to Congress, with the annual message of the President, December 4, 1883. (1884). Washington: United States Government Printing Office.

15. Papers relating to the foreign relations of the United States, transmitted to Congress, with the annual message of the President, December 8, 1885. (1886). Washington: United States Government Printing Office.

16. Papers relating to the foreign relations of the United States for the year 1887, transmitted to Congress, with a message of the President, June 26, 1888. (1888). Washington: United States Government Printing Office.

17. Book Cover of Papers Relating to the Foreign Relations of the United States, For the Year 1887, Transmitted to Congress, with a Message of the President, June 26, 1888. (1888). Washington. United States Government Printing Office.

18. Papers Relating to the Foreign Relations of the United States (1888). for the Year 1887, Transmitted to Congress, with a Message of the President, June 26, 1888. Book Cover of Papers Relating to the Foreign Relations of the United States, For the Year 1887, Transmitted to Congress, With a Message of the President, June 26, 1888. (1888). Washington: United States Government Printing Office.

19. Papers relating to the foreign relations of the United States, 1894. (1895). Washington: United States Government Printing Office.

20. Papers relating to the foreign relations of the United States, with the annual message of the President, transmitted to Congress December 2, 1895, Part I. (1896). Washington: United States Government Printing Office.

21. The Daily Star. (1895).

22. Popular Science Monthly; The Stanstead Journal. (1894).

23. The Chinese Repository. (1833–1834).

24. The Spokesman-Review. (1897).

Черкащенко О. О. Джерельна база та західна історіографія політики США щодо корейської держави Чосон у 60–90-х рр. XIX ст.

У статті розглядається масив опублікованих джерел з історії встановлення та розвитку ранішніх відносин між США та Кореї (друга половина XIX ст.), а також окремі провідні роботи із цієї проблеми в західній історіографії. Схарактеризовано та визначено джерелознавчу значущість опублікованих офіційних документів, зібраних у багатотомній збірці «Foreign Relations of the United States», матеріалів тогочасної преси, шляхових нотаток та наукових робіт сучасників подій. Також надана історіографічна характеристика провідних історичних праць D. Bisson, V. Cumings, T. Dennett, W. Griffis та ін.

Внаслідок проведеного дослідження, автор дійшов таких висновків. Здійснений джерелознавчий та історіографічний аналіз політики Сполучених Штатів Америки щодо корейської держави Чосон у другій половині XIX ст. засвідчує, що залучений у межах дослідження обсяг опублікованих джерел і наукових праць іноземних істориків є достатнім для реалізації поставленої мети й розв'язання основних завдань.

Водночас під час аналізу початкового етапу американської зовнішньої політики стосовно Кореї простежується нестача комплексних узагальнювальних праць, які б системно висвітлювали ключові етапи її формування, мотивацію зовнішньополітичних рішень, а також внутрішні суперечності та дискусії в середовищі американського політичного істеблішменту щодо визначення курсу стосовно Чосон. Більшість наукових напрацювань, що торкається окремих аспектів американо-корейських взаємин, має вигляд статей, зосереджених на специфічних питаннях: відкриття Кореї для американської торгівлі, встановлення дипломатичних контактів, діяльність окремих дипломатів, послів чи військово-політичних представників. Однак, попри глибину висвітлення цих тем, їхній зв'язок із ширшим контекстом східноазійської політики

США залишається недостатньо окресленим. Відзначається, що ця лакуна буде заповнюватися нами в наступних наукових статтях.

Ключові слова: США, Корея, Китай, джерела, історіографія.

Cherkashchenko O. O. The source base and Western historiography of U.S. policy toward the Joseon Korean State in the 1860s–1890s

The article examines a body of published sources on the history of the establishment and development of early relations between the United States and Korea in the second half of the 19th century, as well as selected key works on the subject in Western historiography. The study characterizes and assesses the source value of official documents published in the multi-volume collection Foreign Relations of the United States, period press materials, travel notes, and scholarly works by contemporaries of the events. It also provides a historiographical overview of major historical studies by D. Bision, B. Cumings, T. Dennett, W. Griffis, and others.

As a result of the research, the author draws the following conclusions. The source-based and historiographical analysis of U.S. policy toward the Korean state of Joseon in the second half of the 19th century demonstrates that the volume of published sources and academic works by foreign historians involved in the study is sufficient for achieving the stated research goal and addressing the primary objectives.

At the same time, the analysis of the initial stage of American foreign policy toward Korea reveals a lack of comprehensive and systematic studies that would thoroughly cover the key phases of its development, the motivations behind foreign policy decisions, as well as internal contradictions and debates within the American political establishment regarding the course toward Joseon. Most academic works addressing specific aspects of U.S.–Korean relations take the form of articles focused on particular issues: the opening of Korea to American trade, the establishment of diplomatic contacts, and the activities of individual diplomats, ambassadors, or military-political representatives. However, despite the depth of analysis of these topics, their connection to the broader context of U.S. East Asian policy remains insufficiently defined. It is noted that this gap will be addressed in future scholarly publications by the author.

Key words: United States, Korea, China, sources, historiography.

Creative Commons Attribution 4.0
International (CC BY 4.0)

Стаття надійшла до редакції 14.06.2025 р.

Прийнято до друку 29.08.2025 р.

Опубліковано: 06.10.2025 р.